

A
332912

ELS OBLIDATS COMTES DE CERDANYA

(798-III7)

Joan Blasi Solsona

Pròleg de Pierre Ponsich

El Farell
EDICIONS

SUMARI

Pròleg, a càrrec de <i>P. Ponsich</i>	9
Presentació, a càrrec de <i>J. Oliver</i>	11
Carta oberta d'agraïments	17
Introducció	19
La comarca de la Cerdanya	20
Vies de comunicació	21
El comtat de Cerdanya	24
Antecedents històrics	25
Celts i íbers	25
L'imperi romà	26
Els visigots	28
Els musulmans	31
Els francs	33
Les fonts utilitzades	35
La Cerdanya abans dels primers comtes	37
El poder polític	37
La població	40
Cultura dels senyors, cultura dels pagesos	43
El primer comte Borrell	47
Introducció	47
Borrell/Bel·lo, avi de Guifré el Pelós	50
Borrell i la revolta d'Aissó	55
Conclusió	58
L'acta de la Seu d'Urgell	59
La data i l'autor de l'acta de la Seu	59
El comte Asnar Galí I	63
Introducció	63
Asnar Galí, comte de Cerdanya	64
El comte Galí Asnar	65
Primers focus monàstics a la Marca	67
Introducció	67
El monestir de La Grassa	67
Eixalada-Cuixà	68
Santa Maria d'Arles	69
Fredol, comte de Cerdanya?	71

Sunifred I, dit l'Extraordinari	73
Introducció	73
La Marca en temps de Sunifred I	74
L'acció del comte	74
Sunifred I en les cròniques àrabs i cristianes	77
La mort de Sunifred I	78
Els fills de Sunifred I	81
El comte Salomó	85
Introducció	85
Salomó, bisbe abans que comte?	86
El comte-jutge	86
Salomó: pro-Guifré o anti-Guifré?	88
Conclusió	89
El bisbe Esclua	91
Introducció	91
Esclua, bisbe	92
Esclua, arquebisbe	92
El comte Guifré, dit el Pelós	95
Introducció	95
L'entorn familiar	97
La qüestió de Barcelona	98
El lloc de la mort de Guifré	98
Cabdills musulmans a l'època de Guifré	102
Guifré el Pelós en la història de Catalunya	104
El sobrenom del Pelós	106
La llegenda de les quatre barres	107
Conclusió	107
El monestir de Ripoll a l'època dels comtes de Cerdanya	109
Introducció	109
Tombs i epitafis comtals	113
Abaciologi de Ripoll	116
Possessions de Ripoll a la vall de l'Inglà	116
El monestir de Sant Joan de les Abadesses	119
Introducció	119
Emma, primera abadessa	119
L'abadessa anònima	122
L'abadessa Adelaida o Adala	122
L'abadessa Ranló	123
L'abadessa Fredeburga	123
L'abadessa Inguilberga	124
Conclusió	126

El comte Miró, dit el Jove	127
Introducció	127
L'entorn familiar	127
L'acció del comte Miró i el seu testament	130
Balanç del govern del comte Miró	132
La comtessa Ava	135
L'entorn familiar	135
L'acció de la comtessa Ava	135
El comte Sunifred II	137
Origen i entorn familiar	137
L'acció del comte Sunifred II	137
Errors d'identificació del comte Sunifred	139
La batalla de Baltarga	139
El viatge a Roma	142
L'ambaixada a Còrdova	143
El testament de Sunifred II	146
Mort de Sunifred II	147
El comte Oliba Cabreta	149
L'entorn familiar	149
L'acció del comte Oliba Cabreta	149
Extensió del comtat en temps del comte	152
Relacions d'Oliba Cabreta amb l'Església	154
Entre Itàlia i el Pirineu: la història i la llegenda	155
El lloc de l'enterrament del comte	156
El qualificatiu "Cabreta"	157
El comte Guifré II i la pàtria catalana	159
L'entorn familiar	159
L'acció del comte Guifré II	160
L'extensió del comtat en temps del comte	166
La segona batalla de Baltarga	167
El testament del comte Guifré II	171
La circular mortuòria de Guifré II	172
Des de quan podem parlar de Catalunya com a pàtria?	175
Relacions dels comtes pirinencs amb el Papat	179
Introducció	179
La iniciativa comtal	179
La iniciativa papal	183
El comte Ramon	189
Introducció	189
L'entorn familiar	189
L'acció del comte Ramon	190

El comte contra el seu vescomte	195
El comte contra Urgell i Barcelona	197
Conclusió	199
L'abat Oliba: la Pau i Treva	203
Introducció	203
La Pau i Treva	204
L'arquebisbe Guifré de Narbona	207
Introducció	207
L'acció de l'arquebisbe Guifré	207
Conclusió	210
El comte Guillem Ramon	213
Introducció	213
La construcció d'un estat: l'orde feudo-vassallàtic	215
La construcció d'un estat: la política exterior	218
La reorganització eclesiàstica	222
Fundació de viles i castells	223
El testament del comte	225
Conclusió	226
Enric, un vescomte de la família comtal	229
Introducció	229
L'acció d'Enric	229
Guillem Jordà, un comte de Cerdanya a Terra Santa	231
Introducció	231
Guillem Jordà a Jerusalem	232
La mort de Guillem Jordà	234
El testament de Guillem Jordà	235
Conclusió	235
Bernat Guillem, últim comte privatiu de Cerdanya	237
Introducció	237
La incorporació a Barcelona de Besalú i Cerdanya	237
Conseqüències de la incorporació a Barcelona	239
Conclusió	240
Apèndix de fotografies	241
Apèndix de mapes	
Apèndix documental	257
Quadre cronològic dels comtes de Cerdanya en relació amb fets coetanis	274
Bibliografia	276